SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 94. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 19, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 19-го ТРАВНЯ 1992. Ч. 94. РІК XCIX.

СЛОВО У. ДЯЧУК

НА ВІДКРИТТІ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ НА СОЮЗІВЦІ В ПОНЕДІЛОК, 18-ГО ТРАВНЯ 1992 РОКУ.

Уляна Дячук

Вельмишановні члени і почесні члени Головного Уряду Українського Народного Союзу, дорогі члени-гості!

Маю шану відкрити ці звичайні річні наради нашого Головного Уряду, другі з черги у цій чотирирічній каденції, які відбуваються у 98-му році від часу заснування нашої установи.

Щиро вітаю вас усіх на нашій оселі Союзівці. Сподіюся, що розглядатимемо виконану за рік працю у всіх ділянках многогранної союзової активности, в дусі доброзичливої критики, з підкреслюванням позитивних осягів та зі старанням спільно розв'яувати всі проблеми, які стоять перед нами.

Звітовий рік 1991 був роком непересічних історичних подій у Східній Европі. Завдяки модерній телевізійній технології, кожний з нас був свідком, як на наших очах розпадалася комуністична московська імперія. З нетерпеливістю ми вижидали проголошення незалежности України. І коли ця подія сталася 24-го серпня 1991 року, наша радість обнялася з журбою, бо деклярацію про незалежність мусів підтвердити нарід України своїм голосом у референдумі 1-го грудня. З великою емоцією, тихим сподіванням і надією зустрічала українська діяспора цей знаменний день, 1-го грудня. Йшлося тут про відродження держави і української нації, про це, чи нарід України здасть іспит своєї державницької зрілости і почуватиме себе рівним з народами других вільних держав, які від віків втішаються незалежністю і вирішують свою долю так, як вимагає національне добро.

Народ України нас не завів. Проголосування на 90.3% за незалежність України, це був несподіваний результат, про який не тільки ми, брати і сестри по крові, не мріяли, але і Україна цього не сподівалася. Цей результат референдуму перечеркнув існування Совєтського Союзу та розпочав нову еру в історії України.

Тепер приходять такі часи державобудування, підтвердження незалежности, нав'язування дипломатичних і торговельних зв'язків, створення власної армії та запровадження власної валютної одиниці.

Як всім відомо, керівники України надіються на нашу поміч, на наш досвід, наші зв'язки і поради. Настав час, коли кожний з нас, тобто ціле наше союзове членство, і ці, які з великим життєвим та професійним досвідом є тепер у пенсійному віці, і ці з молодшого покоління, кадри випускників всіх наших молодіжних організацій за довгі роки, а тепер на визначних високих і впливових становищах, у різних американських і канадських фірмах, та й зовсім пересічні особи, але доброї волі і доброго серця, — всі ми маємо великий обов'язок перед Україною. Ми мусимо всіми способами помогти Україні у її тяжких спробах відзискати, чи відродити політичні і економічні вартості, практиковані на Заході, а затрачені в довгих роках комуністичної тоталітарної системи. Наше національне сумління від нас цього вимагає. Історія не повторюється. Нагода помогти будувати українську незалежну демократичну державу може, за нашого життя, ніколи не вернутися.

ПАТРІЯРХ МСТИСЛАВ МАВ ЗУСТРІЧ З ПАТРІЯРХОМ ВАРТОЛОМІЄМ

С. Бавнд Брук, Н. Дж. (Патріярша канцелярія). — Делеґація УАПЦеркви у складі Патріярха Мстислава та Владик Антонія з ЗСА і Антонія з Києва та члена Єпархільної Ради Великої Британії ред. С. Фостуна відвідала в середу, 8-го травня, Вселенського Патріярха Вартоломія у Фанарі, коло Царгороду.

Зустріч з Вселенським Патріярхом попередили відвідини делеґацією патріяршого цвинтаря, на якому спочивають покійні вселенські патріярхи, в тому числі св. п. Патріярх Атенаґорас великий приятель українського народу, та Патріярх Димитрій, над могилами яких була відправлена Панахида.

Крім старенького ієромонаха, духовного опікуна над могилами спочилих патріярхів, присутній був також, вже дуже похилого віку, персональний лікар покійного Патріяха Атенаґораса.

По полудні того ж дня Владики мали майже двогодинну зустріч з Патріярхом Вартоломієм, під час якої були обговорені проблеми, тісно пов'язані зі станом Православної Церкви взагалі, а зокрема в Україні, яка проголосила повну державну незалежність.

З теперішнім станом релігійних відносин в Україні Патріярх Вартоломій виявив велике обізнання.

Закінчено зустріч одностайним ствердженням її ваги і своєчасности.

Підприємці Криму пропонують розв'язку

Симферопіль (УНІАР). — Спілка підприємців Криму оприлюднили таку заяву у зв'язку із становищем у республіці: „Спілка підприємців Криму вважає, що жодна держава у світовому співтоваристві не може сьогодні розглядати Крим, як свою національну територію. Історично та економічно Крим пов'язаний найтіснішими зв'язками, як з Україною так і з Росією".

Підприємці Криму вважають, що для усунення політичної напруги в першу чергу необхідно розробити програми економічного відродження Криму та роздержавлення бюджетних сфер виробництва. Далі в заяві пропонується поновити працю сесії ВР Криму і прийняти пакет економічних законів. Підприємці Криму звертаються до усіх партій, організацій, рухів, народних депутатів із закликом виявити стриманість і утриматися від будь-яких дій, які б могли привести до конфронтації.

В Одесі був гість з Ізраїля

Одеса (УНІАР). — Місцева організація журналістів влаштувала в приміщенні Палацу Студентів пресову конференцію для українських і закордонних засобів масової інформації, в якій взяв участь гість з Ізраїля, голова департаменту у справах Східньої Европи і країн Співдружности Незалежних Держав (СНД), діяч жидівської аґенції „Сохнут" Ворух Гур.

В.Гур розповів про діяльність аґенції „Сохнут" на території СНД, яка полягає в допомозі жидам, які бажають виїхати до Ізраїля, культурній праці та іншій допомозі для тих, хто бажає залишитися, але зберегти свою національну ідентичність. Під час зустрічі В. Гур підкреслив, що найближчим часом у Києві, Алма-Аті, Ташкенті і Ризі будуть відкриті посольства Ізраїля.

МИРОНОСНІ СИЛИ ООН ЗАЛИШАЮТЬ САРАЄВО

Беоґрад. — В неділю, 17-го травня, 200 військовослужбовців разом з головною квартирою мироносних сил ООН в Боснії залишили Сараєво. Після напружених переговорів, які тривали декілька годин, колона з 80 білих броневиків під блакитними прапорцями переїхала межу сербських укріплень, що оточують боснійську столицю, і рушила в напрямку Беоґраду.

На 400-кілометровому шляху гірськими дорогами Боснії колона повинна минути 90 сербських пунктів варти.

Однак це не означає закінчення місії ООН. „Голубі каски" залишаться в країні, але їхні дії відтепер будуть координуватися із Загребу і Београду. В Сараєві залишаться 120 вояків ООН, котрі продовжать спроби домогтися замирення між ворогуючими сторонами і будуть спостерігати за прибуттям в боснійську столицю вантажних авт з харчами. Тим часом ці авта, які мають привезти в Сараєво 600 тонн харчів, затримуються сербами, не зважаючи на попередню спеціяльну домовленість.

Сараєво в ці дні нагадує часи Другої світової війни. На вулицях лежать десятки мертвих тіл, вже декілька днів підряд горять будинки і нема кому гасити вогонь. Серби не припиняють обстрілювати боснійську столицю і її населення постійно перебуває в бомбосховищах.

Сербські бойовики намагаються захопити і втримати ту частину міста, де розміщуються всі будинки республіканського керівництва і телевізійний центр.

Продовжується розформування частин Югославської Народної Армії в Боснії. Демобілізовані вояки і старшини відразу стають під прапори сербської армії, вся бойова техніка переправляється до Сербії. В Боснії руйнуються всі летовища, в тому числі й цивільні.

В п'ятницю, 15-го травня, Рада Безпеки ООН прийняла резолюцію про перегляд доцільности миросної місії в Боснії. Представник командування „голубих касок" сказав, що його єдине заняття тепер — дбати, щоб його підлеглі не потрапили під вогонь ворогуючих сторін. Все решта остаточно вийшло з-під контролі.

В Пассейку помер д-р Мирослав Бих

Пассейк, Н. Д. — В суботу 16-го травня 1992 року тут у шпиталі Пассейк дженерал помер від удару серця доктор медицини уролог, політичний і громадський діяч бл. п. д-р Мирослав Бих, народжений в 1921 році в Україні, член Об'єднання Українського Лікарського Товариства Північної Америки, Екзекутиви УККА, ГУ ООЧСУ, УНСоюзу та багатьох інших організацій.

Парастас у понеділок, 18-го травня о год. 7:30 вечора у похоронному заведенні Лейкв'ю меморіял гом при 371 Лейкв'ю авеню в Кліфтоні, Н.Дж. Відвідини від год. 2-ої до 4-ої і від 7-ої до 9-ої вечора.

Похорон у вівторок, 19-го травня до української католицької церкви св. Миколая в Пассейку і на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в Савт Бавнд Бруку.

У глибокій жалобі залишились: дружина Ніна, син Борис, доньки Лариса Нагнибіда з мужем Симоном, внуки — Катруся і Івась, та велика українська громада знайомих і друзів.

Родина Покійного просить замість квітів на могилу складати пожертви на устаткування урологічного відділу в одному із шпиталів Івано-Франківська. Чеки слід виписувати на „Д-р М. Бих меморіял фонд" і висилати на адресу: Self Reliance Federal Credit Union, 851 Oldwood Rd., Clifton, N. J. 07012.

Японія погодилася допомогти країнам Східньої Европи

Токіо. — Уряд Японії оголосив, що має намір надати коло 400 млн. дол. допомоги приватним підприємствам країн Східньої і Центральної Европи. Про це представники японського уряду повідомили віцепрезидента ЗСА Дена Квейла, який відвідав Токіо.

Разом з тим японські лідери дали зрозуміти, що не мають наміру надавати значної допомоги колишнім республікам Совєтського Союзу, поки не буде вирішений конфлікт, зв'язаний з територіяльними претенсіями Японії на чотири острови Курильської групи.

Заява була зроблена в останній день перебування американського віцепрезидента. Д. Квейл пробув у Японії чотири дні, і головною метою його перебування був пошук шляхів розширення „ґльобального партнерства" між двома країнами. В кінці переговорів сторони заявили, що поїздка американського віцепрезидента увінчалася успіхом. Разом з тим обі сторони визнали, що складні економічні справи, які викликали в минулому невеликі тертя у відносинах між двома державами, спеціяльно не порушувалися.

Пакет фінансового сприяння, про яке оголосила Японія, включає 300 млн. дол., які будуть надані у формі позики, і 100 млн. дол. як капіталовкладення в нові приватні підприємства в таких країнах як Чехо-Словаччина, Мадярщина, Болгарія і Румунія.

Розміри цієї допомоги не витримують порівняння з обсягом фінансового сприяння цим країнам з боку З'єднаних Стейтів. ЗСА повинні протягом цього року виділити на економічні потреби названих країн 1.34 блн. дол. Згідно з повідомленням Державного департаменту, 589.6 млн. дол. будуть передані „на вічне віддання", а 747.8 млн. дол. — у вигляді позик та інших форм допомоги.

Віцепрезидент ЗСА назвав японський плян сприяння приватним підприємствам Східньої Европи „поворотним пунктом" в координації допомоги, яку надають ЗСА і Японія за межами азіятського континенту. „Східня і Центральна Европа — місця, надто віддалені від Японії, — сказав Квейл на пресовій конференції для американських журналістів. — Між ними нема ні культурних, ні історичних зв'язків". Однак, за словами віцепрезидента, Японія готова визнати ролю, яку цей реґіон відіграв у недалекому минулому ролю прискорювача демократичних змін в усьому світі.

Ген. В. Кузнєцова звільнено з української армії

Київ (УНІАР). — Наказом міністерства оборони України зі складу збройних сил України звільнено командуючого армійським корпусом у Криму ген. Валерія Кузнєцова, як такого, що здескредитував своїми діями високе звання офіцера. Як відомо, ген. Кузнєцов відмовлявся виконувати накази міністерства оборони України, допускався наклепницьких висвітлювань щодо українських збройних сил. Справа ген. Кузнєцова передана до генеральної прокуратури України.

Рух повідомляє, що пресовий директор кримського радіо закликав усіх мешканців Криму збиратися біля штабу корпусу, щоби підтримати ген. Кузнєцова, який продовжує голодівку протесту. Активісти Республіканського руху Криму розпочали збір підписів за висунення кандидатури Кузнєцова до Верховної Ради Криму.

Тим часом на летовищах Івано-Франківського та Коломиї приземлилися два військові літаки з Азербайджану і Вірменії на яких повернулося 400 українських вояків. Згідно з постановою Президента України тепер вони продовжуватимуть свою військову службу у частинах Прикарпатської військової округи. Крім цього, найближчими днями на територію округи прибуде ще 1,000 вояків і сержантів, яких рекрутували з України. Між міністерством оборони України і командуванням Закавказької військової округи узгіднено справу повернення до служби на батьківщині всіх громадян України.

А міністерство оборони України у тому самому часі зробило замовлення у фабриці Великих Бірок на Тернопільщині на 7,000 нарукавних відзнак для української армії. Знаки будуть блакитного кольору, з написом „Збройні Сили України" та державним гербом — тризубом.

Танцювальний ансамбль „Воля" і тріо „Либідь" виступлять на Українському Фестивалі у Голмделі

Тріо „Либідь" з Києва.

Голмделі (Дарія Твардовська). — Однією з головних атракцій основної програми Українського Фестивалю у Голмделі, Ню Джерзі, буде виступ знаменитого танцювального ансамблю „Воля" з далекого Едмонтону, Канада. Ансамбль „Воля" — це самостійна танцювальна одиниця, що має добірний склад талановитих виконавців, захоплених великим ентузіязмом і любов'ю до українського танцювального мистецтва. Ансамбль „Воля" має у своєму репертуарі твори кращих українських інструкторів, хореографів з Канади і України: фліртуючі дуети, гумористичні, реґіональні і ліричні танці, включно із вражаючим, популярним гопаком з різноманітними акробатичними елементами.

Ансамбль „Воля" заснований в 1989 році. В 1990 році виступав у Саскатуні на фестивалі „Весна", після цього в Едмонтоні на святі „Клондайк Дейс", де полонив тисячні авдиторії. В 1991 році дуже успішно виступив на „Фирст Найт Фестивал", теж в Едмонтоні. Недавно ансамбль „Воля" розважав прем'єр-міністра Канади Браєна Малруні з нагоди 100-річчя провінції, де виступали теж найкращі артисти Канади.

* * *

Для тих, хто не чув, як співає тріо „Либідь" — це радість зустрічі з мелодійними, чарівними відомими та невідомими українськими піснями.

Надзвичайно чудове звучання пісень у виконанні цього київського тріо заполонить душу, увійде в серце кожного, хто побуває на їх концерті. Тріо „Либідь" — це жіночість, краса та ніжність, недаремно назване воно на честь засновниці Києва — прекрасної сестри Либідь. Тріо засноване в 1989 році і за цих три роки встигло стати одним з найпопулярніших в Україні жіночих ансамблів. Високий професійний рівень виконання, своєрідні обробки в стилі тріо „Либідь", що їх робить художня керівничка

(Закінчення на стор. 3)

Д-Р В. ОВСІЙЧУК ВИСТУПИТЬ В НТШ

Ню Йорк. — Наукове Товариство імени Шевченка в Ню Йорку влаштовує доповідь д-ра Володимира Овсійчука на тему „Українське мистецтво від часу ренесансу по сьогодні". Доповідач є професором Львівського Інституту Прикладного і Декоративного Мистецтва, Заслуженим Діячем Мистецтвознавства України. Доповідь відбудеться у суботу, 23-го травня, о год. 5-ій вечора в домі НТШ, 63 Четверта авеню, між 9-ою і 10-ою вулицями в Ню Йорку.

КАПЕЛЯНИ У ВІЙСЬКУ

Київ (УНІАР). — Як повідомив Патріярхат Української Автокефальної Православної Церкви розпочалося запровадження постів капелянів у збройних силах України. Раніше до Патріярхату офіційно звернулося міністерство оборони України з проханням надіслати першу групу священиків, які виконували б обов'язки армійських духовних пастирів.

Головний редактор „Свободи" З. Снилик бере участь в річних нарадах Головного Уряду УНС на Союзівці.

В усіх редакційних справах треба звертатися до заступника ред.л В. Левенця. — Ред.

У СВІТІ

В ЧЕТВЕР, 14-ГО ТРАВНЯ, лібійське інформаційне аґентство ДЖАНА оприлюднило заяву, в якій міститься запевнення, що „Лібія зобов'язується виселити зі своєї території всіх осіб, причетних до здійснення терористичних акцій і віддавати до суду всіх терористів — незалежно від того, чи вони є лібійцями чи громадянами інших країн". Як відомо, Рада Безпеки ООН вимагає від Лібії не тільки відмежуватися від тероризму, але й видати двох громадян, винних у загибелі американського пасажирського літака. Однак у повідомленні ДЖАНА про це не згадується ні словом.

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ Ради Демократичної Партії України, відгукуючись на повідомлення аґентства Рейтер про участь у збройному конфлікті на боці придністровських сепаратистів громадян України, у спеціяльній заяві назвала цю участь небезпечною авантюрою, а з юридичного погляду — порушенням законів України і грубим втручанням у внутрішні справи суверенної Молдови.

МІЖНАРОДНА ЕКОЛОГІЧНА організація „Ґрінпіс" дістала комп'ютерний диск, на якому викладено пляни проведення на Новій Землі підземних ядерних вибухів для знищення звезених туди шкідливих відпадів хемічних виробництв. Як стверджують захисники довкілля, якщо російський президент Боріс Єльцин скасує у жовтні односторонній мораторій на підземні ядерні вибухи, міністерство ядерної енергетики Росії почне демонструвати ефективність нового способу знищення хемічних відпадів і за валюту згодиться знищувати відпади для інших країн. Представник міністерства закордонних справ Норвегії Бьорн Бльогус заявив: „Ми категорично виступаємо проти цього проєкту". Активістка „Ґрінпіс" Стефані Миллс переконливо доводить, що принаймні третина совєтських підземних ядерних вибухів супроводжувалася викидами радіоактивних речовин в атмосферу.

В БІЛОРУСІ ЗАПРОВАДЖЕНО купони багаторазового використання, щоб у такий спосіб покрити брак готівки у грошовому обігу. Як заявив голова правління Національного банку республіки Станіслав Богданович, один білоруський карбованець — саме так називається купон — буде дорівнювати десяти колишнім совєтським.

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКІ АСТРОНАВТИ з міжпростірного корабля „Ендевор" третій раз вийшли з кабіни корабля, зловили в орбіті інформаційний сателіт „Інтелсат-6" і при допомозі сильного поштовху та перевірки комп'ютера, знову запустили його у вищу орбіту. Керівництво міжпростірних полетів в Гюстоні, Тек., і взагалі науковий світ подивляє досягнення американських астронавтів, які перший раз в історії полетів три рази зробили спробу „вилазки" з корабля і настирливо працювали для скерування у правильному напрямі сателіта, який коштував понад 120 міл. долярів. Очевидно, рятунок сателіта був зв'язаний з великим ризиком для життя астронавтів, бо сама операція переловлення сателіта і змінна температура на зовні корабля могли коштувати життя людей. У четвер, 14-го травня, ще два астронавти вилізли з кабіни і працювали назовні вісім годин.

ПОЛІЦІЯ В НЮ ЙОРКУ за допомогою комп'ютера, що „спеціялізується" на розпізнаванні відтисків пальців, заарештувала жінку, за якою поліція шукала 12 років за різні злочини — продаж наркотиків, вбивства та інші беззаконня. Чарлін Бернет в 1980 році була співучасницею вбивства 71-річної Наталії Вісневскої, яку грабіжники задушили в її власному домі. 12 років тому відтиски пальців були введені в комп'ютер, який, перевіряючи аналогічні відтиски, вказав на Ч. Бернет. Сучасна технологія, зокрема комп'ютери, дуже допомагають поліції розкривати злочинців, — заявив речник головного управління поліції.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Імперіялістична війна Сербії

Цікава річ: здавалось би, що під кінець XX сторіччя, коли культура в усіх її ділянках осягла вже вершини, до безповоротної історії перейшли методи правління, стосовані Нероном і Каліґулею в античній добі, Атиллею з часу мандрівки народів та Гітлером і Сталіном — патологічними садистами новітньої епохи. Провалилися вже наймогутніші імперії, здвигнені збройною силою коштом мільйонів людських жертв і, здавалось би, що минулися вже методи колишньої безглуздої жорстокости у внутрішній та міжнародній політиці. Трагічним анахронізмом є теж, що від двох літ діється в колишній Юґославії, яка була штучним зліпком сімох балканських країн і народів різної минувшини, різної мови і віри, різної традиції і різної ідеології. Творець того штучного державного твору під кінець Другої світової війни, серб Йосип Броз-Тіто думав, що збереже єдність Юґославії надавши їй перед своєю смертю нову конституцію, за якою президенти кожної з семи членських країн будуть чергуватися, як президенти всієї Юґославії. Але ніщо штучне не всилі довго зберегтися. Упадок комунізму і розвал Совєтського Союзу, який був штучним зліпком 15-ти країн, силою втолочених у той „Союз", мусів відбутися на штучному юґославському державному творі.

Не цілих два роки тому Хорватія і Словенія проголосили свою державну суверенність і вихід з юґославської спільноти. Сербія із столицею цілої Юґославії Беоґрадом негайно почали збройно приборкувати Хорватію і Словенію, намагаючись силою примусити ті країни до повороту до спільного „котьолка". Не вдалося. Вибухла затяжна ніби громадянська війна, насправді імперіялістична війна Сербії, яка коштувала обом сторонам тисячі людських жертв, трагедію сотень тисяч родин і руїну квітучих міст і сіл. Перемогла стійкість хорватів і словінців, перемогло становище Німеччини й Італії, які краще орієнтувалися в історії балканських народів, аніж американські державні мужі. Остаточно Америка мусіла погодитися на визнання державности обох тих слов'янських народів, католицької віри та прозахідньої орієнтації.

За Хорватією і Словенією пішла й Боснія та Герцеґовина, — національно мішані країни з великим відсотком мусулман та з поважною меншиною сербів. І сербські генерали негайно звернулися проти тих двох країн, використовуючи свою збройну перевагу. Сербські війська дійшли в останньому тижні під столицю Боснії — Сараєво та почали бомбардувати те відкрите місто й винищувати його цивільних мешканців.

Місто Сараєво перейшло було до всесвітньої історії ще тоді, коли Боснія і Герцеґовина належали до австро-угорської монархії під скиптром Габсбургів. 28-го червня 1914 року сербський студент Гаврило Прінціп застрілив з пістолі наступника австро-угорського престола, архикнязя Франца Фердинанда і його дружину, як вони їхали вулицями Сараєва відкритою кінною каретою. Слідство, що його повела австрійська військова розвідка й поліція швидко виявило, що вбивство Франца Фердинанда було заплановане і зорганізоване у штабі державної армії Сербії, в Беоґраді. Сербія відкинула австрійський ультимат і вибухла Перша світова війна, закінчена щойно Версайським мировим договором у 1919 році, з розвалом Австро-Угорщини. З історією України ті події настільки пов'язані, що, використовуючи упадок Австро-Угорщини, українська Галичина проголосила 1-го листопада 1918 року Західню Українську Республіку. Прийшла польсько-українська війна, міжнародний процес за Галичину, признання її Польщі і польське володіння в роках 1919—1939.

Для нас, українців, це вже давні-прадавні часи, бо основно змінилася політична карта Сходу Европи, де відродилася державна Україна. Для балканських народів згадане минуле — це ще відкрита рана. На територію Хорватії і Словенії і недавно на терен боїв у Боснії і Герцеґовини Організація Об'єднаних Націй вислала своїх обсерваторів, які відкривають цілі цвинтарі вбитих сербами цивільних осіб. Всі членські держави Европейської економічної спільноти відкликали з Беоґраду своїх амбасадорів та припинили призначену економічну допомогу. Всьому світові стало вже ясно, що це не „громадянська війна сербів, — докладна параллеля з вітчизняною війною" на Сході Европи, яка насправді була імперіялістичною війною Росії в добі воюючого комунізму. Трудно зрозуміти жорстокість імперіялістичних воєн і трудно зрозуміти ментальність очманілих імперіялістів, як ось сербів, які завжди орієнтувалися на Москву. Вони програють війну проти Боснії і Герцеґовини, бо мусить перемогти природне право народів до свого державного самовизначення.

Петро Балей

УКРАЇНЦІ ПЕРЕД ЩЕ ОДНИМ ІСПИТОМ ПОЛІТИЧНОЇ ЗРІЛОСТИ

I

„Охорони нас Боже
від приятелів наших,
бо з ворогами самі
дамо раду".

Всенародний рух в Україні до політичної незалежности й економічної самостійности не переступив ще свого кризового пункту. Нині Україні загрожує потужний економічний зашморг, в якому має смертельно захлиснутися новонароджена українська державність. Пряжа цього зашморгу стала засновуватись ще в періоді ґорбачовської гласности. Справа в тому, що справжня українська держава з власною армією, економією й валютою стає впоперек інтересам впливових консервативних сил Заходу, серед яких уряд об'єднаної Німеччини виступає на перше місце. Протинаступ на усамостійнення України відбувається тихцем поза лаштунками публічних заяв у симпатіях до українського народу, найчастіше від позаурядових кіл Федеративної Німеччини, у ширості яких можна не сумніватися.

Після розвалу совєтської імперії, Німеччина в „новому світовому порядку", що його несе Вашінґтон, не почуває себе добре. Те, що було добре в час холодної війни під крилом американської атомової зброї, воно об'єднаній Німеччині сьогодні не то, що непотрібне, але й невигідне. Безконкуренційність американської надпотуги в новому укладі сил переставляє Німеччину мимоволі із поважного союзника на сателіта З'єднаних Стейтів Америки. Її арбітрарно накидається фінансова котрибуція на кошти війни американського капіталу з Іраком, в якій не то, що вона не мала ніякого інтересу, але навпаки — вона втратила люкративний експорт індустріяльного продукту на рівні високого технічного розвитку. На додаток, Німеччина дістає публічного облизня за те, що нібито не доглянула розбудови приватним капіталом споруд атомової технології Іракові, що є останнім кроком до продукції атомової бомби. А фактично, для Німеччини немає різниці, в кого купувати нафтові продукти: в Кувейті, в Савдійській Арабії чи в Іраку.

В історичній пам'яті німецького народу глибоко вкорінені традиції домінантної сили в центрі Европи на протязі віків. Великому народові з такими історичними традиціями неможливо є відмовитися від тих традицій, навіть по великих втратах. В історичній пам'яті цього народу, що сягає половини XVIII віку, є світлі сторінки із тих часів, коли політична доктрина її суверенної влади йшла нога в ногу з російсько-імперською, і є дуже темні, коли політика німецьких володарів розходилася з цією доктриною. Завдяки тісній співпраці Пруського королівства часів Фредерика Великого і Фредерика II Вільгельма з Російською імперією, на троні якої сиділа німецька принцеса Софія-Фредеріка-Авґуста (Катерина II), дійшло до поділу й ліквідації історичної Польщі (Річпосполитої) і до значного побільшення території того королівства, (кінець XVIII століття). Союз Пруського королівства з Росією проти Наполеона I і невтручання Росії у війну того королівства з Францією Наполеона III перенесли центр політичної ваги з Парижу до Берліну і дали От. Бісмаркові можність об'єднати цілу Німеччину в імперії Вільгельмів (1871 року), яка вже на переломі XX століття загрожувала поважною конкуренцією англійській імперії на світових ринках.

Відхід Вільгельма II від проросійської політичної доктрини приніс кінець обидвом монархіям. Ваймарська республіка й совєтська Росія знайшлися на периферіях світової політики. Потреба порозуміння виникає одночасно в свідомості президента Гінденбурґа й голови уряду народних комісарів совєтської Росії. У висліді тайних переговорів уповноваженими від головного штабу „вермахту" з представниками режиму Леніна доходить до підписання договору в Раппалло: совєтська Росія зрікається воєнних відшкодувань, а Німеччина зобов'язується перенести частину воєнного промислу на російську територію й зайнятися реорганізацією Червоної армії на пруський лад. Це дозволило Німеччині обійти прийняту на Версайському мирі заборону розбудови модерних родів зброї на власній території.

Шалена реакція Антанти, з погрозами нової війни, не захитала рішенням Німеччини залишитися вірною рапальському договорові. Щойно ідеологічна перебудова суспільно-політичних основ з приходом до влади Гітлера визначила фатальний курс до німецької поразки, найбільшої за всі віки її історії. Ця жорстока научка історії не могла залишитися поза увагою вдумливого політичного проводу сьогоднішньої об'єднаної Німеччини.

Продовження буде.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО ПАКУНКИ

Я хочу дати вияснення на справи заторкнені в листі зі Львова до Х. П., уривки з якого були поміщені у „Свободі" з 11-го квітня.

Осінню 1991 року творилися перші власні економічні контакти українських агрофірм зі Заходом. До того часу всі контакти йшли через Москву на державному рівні і коли прийшла економічна децентралізація українські підприємства втратили ті обмежені виходи на Захід, через котрі можна було зреалізувати український товар за валюту, техніку та західне знання.

З наміром харчово забезпечити потребуючих і з наміром допомоги здобути власну валюту підприємствам в Україні, була створена фірма „SCOPAK". Закуплений за валюту товар в українських агрофірмах, закуплені для них швайцарські машини та пластикові шлявхи для розфасовування товарів, пуделка для пакування, авта і бензину для перевозу пачок до адресатів.

Товари, яких бракує в Україні, такі як кава, шоколяда, какао, чай — імпортовані з Австрії. Та не сподівалася я таких труднощів і проблем, які стрінули мене в Україні.

Для загальної інформації подаю читачам декілька прикладів, труднощів з якими стрінулася: до цукру підсипано піску, кашу скроплювано водою (для ваги), свіжий м'ясний товар замінено старим, в сухому горосі — камінці. А західній товар пакувальниці та шофер крали та підмінювали „своїм", українським.

Вже не говорю про вандалізм і пограбування авта, що розвозило пакунки. Незважаючи на це, ми доставили понад 1,500 пачок. Знаючи про недоліки наших братів у „вишиваних сорочках" в Україні, я висилала запитники до наших передплатників про якість обслуги, якість харчу, терміни достави. Старалася й досьогодні стараюся виправити усі недотягнення. Партнери за чотири місяці замінилися тричі.

Не є штука закупити продукти на Заході й вислати в Україну, але більш доцільним є зреалізувати власний український сирівець за валюту. Видно, що родині Х. П. більше смакує імпортована мука і гречка, як своя рідна.

Політичні зміни в історії не раз приходять у суспільстві дуже скоро, проте на економічні треба чекати довгими роками та тяж-

(Закінчення на стор. 3)

Микола Бараболяк

ЯК З ЦІЄЮ БОСНІЄЮ-ГЕРЦЕҐОВИНОЮ?

Нам кривавилось серце, коли слідкували на телебаченні за жахливим знищенням, яке наносили серби літаками і танками на хорватські міста і села з наміром захопити якнайбільше хорватської території після проголошення Хорватією незалежности. Під тиском Заходу серби заперестали цю аґресію, нині контролюють там ситуацію вояки у синіх беретах військ ООН; але серби мають причину тріюмфувати. Під їхнім контролем північно-східні землі Хорватії, де більшість сербського населення. Мають козир у руках, коли прийде до якихсь переговорів про зміни кордону.

Проголосила теж незалежність Боснія-Герцеґовина. Й історія повторилась. Коли це пишу, чуємо про подібні атаки сербів на Сараєво, столицю Боснії-Герцеґовини. Західні держави визнали незалежність цієї країни. Виходить теж, що і Беоґрад наче погодився з незалежністю Боснії-Герцеґовини, бо схвалюючи нову коституцію Юґославії, серби включили до неї тільки Сербію і Монтенеґрію. Але приймаючи цей стан, вони видимо бажають відірвати від Боснії-Герцеґовини землі, з більшістю сербського населення, так як то вчинили атакуючи Хорватію.

Не можна було мати сумнівів стосовно морального і юридичного характеру аґресії на хорватську територію. Якщо йдеться про атаку на столицю Боснії-Герцеґовини — Сараєво, яка в дії, коли це пишу, то тут годі не мати деяких сумнівів. Критерієм визвольних рухів, яким ми нині є свідками, є боротьба за самовизначення націй. Не малих племен, яких національне обличчя не зформульоване, і не штучних державних творів, як, наприклад, недавно боротьба за владу шейка Кувейту. Якщо йдеться про Боснію-Герцеґовину, то маленька екскурсія в історію, повинна допомогти нам з'ясувати статус Боснії-Герцеґовини. Жило собі над річкою Босна плем'я, яке у XII сторіччі підпало під владу мадярських королів. В 1463 році оволоділи цим тереном турки. Після російсько-турецької війни, на підставі рішення берлінського Конґресу 1878 року, територію Боснії піддано під австрійську адміністрацію. Австрійські цісарі були ліберальні, то взявши до уваги те, що в ході історії перехрещувались там впливи православної віри зі Сербії, католицької з заходу (з Хорватії), і що за триста років турецького панування там сила народу прийняла під турецьким тиском іслям, створили там окремі „електорати" для тих трьох віровизнань. І нині там панівні три религії: є православний митрополит і трьох єпископів, тільки ж католицьких, і очевидно теж мохоммеданські муфті.

Але Австрія програла і Першу світову війну і Боснію-Герцеґовину приєднано до Сербії, як сербську землю. Відомо, що ця війна спалахнула саме внаслідок діяння сербського націоналізму з центром у столиці нинішньої Боснії-Герцеґовини — Сараєві, коли сербський націоналіст Гаврило Прінціп замордував там австрійського престоло-наслідника, Фердинанда. Щоб якось присмирити балканські націоналізми. Тіто, сам хорват, створив після Другої світової війни Юґославію. В цій федерації найшлось місце і для Боснії-Герцеґовини. Удоволено в той спосіб аспірації мохоммеданського населення цього терену, хоч воно було у меншості у цій республіці. Але розпався врешті й архитвір Тіта. Дві нації західньої культури — Словінія і Хорватія посягнули по незалежність, проголосила свою самостійність і Боснія-Герцеґовина.

Відкіль ця назва? Боснія, як згадано, назва слов'янського племени, яке проживало над річкою Босна. А Герцеґовина? Так звали себе слов'яни, які жили під владою турецького февдала, який прийняв німецький титул „герцоґ" (князь). Мова у них лінґвістично сербо-хорвацька, очевидно з турецькими домішками.

А тепер скільки їх? Достовірна, бо встановлена ще за Тіта в 1959 р. статистика каже, що у Боснії-Герцеґовині на 4,200.000 (кругло) населення було 44.4 відс сербів, 31.3 відс. мусулманських слов'ян і 23.0 відсотка хорватів. Діло в тому, що мусулмани не мавши власного національного відчуття при переписах населення подавали на місце національности свою віру „мусулмани", часом „юґослав'яни", бажаючи, щоб їх не змішували з християнами. Не покликаючись на

(Закінчення на стор. 3)

Соломія Сандурська

Болять незгойні рани

(З циклу „Чорнобиль")

...Весняна ніч накрила світ,
І зорі блимають в імлі...
Десь дзвін тривожно загудів
І відізвався в плині днів
Тугою чорною. В цей час
Згорів реактор. В пил і прах
Перетворився...
Болять незгойні рвані рани,
У серці тяготіють шрами,
Немов колючий в'івся дріт.
На тій скаліченій землі
Мине багато довгих літ...
Не стихне наш безсмертний біль
За безліч знищених могил,
За долі зламані. За світ,
За зорепад нестримних літ,
За сльози, труд, солоний піт,
За наших юних серць розцвіт,
За зону...
На тій сплюндрованій землі за кров
Червону...
О, Боже, Боже! За які
Людські гріхи такі тяжкі
Караєш нас! Чому
Таку покуту відбувати:
Дивитись, плакати й вмирати
По одному?!
І ось розплати час прийшов
За все: за відголос дібров,
За шум лісів, полів, гаїв,
За пісню чисту солов'їв.
За стогін знищення могил
Забутих предків — козаків...
Де мальви біля хат старих!
Де мови журавлиний крик!
За все прийшла розплата днесь —
Наш біль — Чорнобильська АЕС.

м. Львів.

Володимир Барагура

ПЕРЕКЛАДИ ҐЕТЕ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

I

Wolodymyr Zyla, „Johan Wolfgang von Goethe in der Ukrainisher Literatur". Ukrainishe Freie Universitet, Reihe Monografien Band 40, Munchen, 1989.

Wer den Dichter will verstehen,
Muss in Dichters Lande gehen...

У докладному українському перекладі цей вислів значить: „Хто бажає зрозуміти поета, цей мусить піти в його краї"... Українською мовою другу частину афоризму краще перекласти: „Перенестися в поетові світи"...

Цей афоризм великого німецького поета-генія, який мав вплив не тільки в батьківщині, але у всьому літературному світі, в тому і в Україні, містить у собі глибоку істину, яка розкриває тайники поетичної творчости, в тому й мистецької перекладницької літератури.

Ґете не випадково вжив множину в слові „край-світ". Перше значення цього вислову конкретне, дослівне, реалістичне — пізнати країну народження поета, де він зростав, виховувався й де формувалася його життєва філософія. Бо кожний край, кожна нація має свій специфічний характер, свою притаманну матеріяльну й духову культуру, свої особливості, які відрізняють її від інших країн і народів.

Другий світ поета — це його особиста психічна структура, його індивідуальність, його світобачення, світосприймання, світовідчування, його ідеали й прямування.

Беручи до уваги ці два аспекти поетових „світів", не тільки дослідник, не тільки критик, але й рядовий читач бачить, яка скомплікована проблема відчути, зрозуміти, зінтерпретувати чужонаціонального поета. Зокрема цю трудність відчувають перекладачі чужомовних поетів, бо сам дослівний, зовнішній переклад „слово в слово" не передасть внутрішніх вартостей перекладеного. Перекладач мусить психологічно траспонуватися не тільки в специфіку народу, з якого походить поет ориґіналу, але мусить вникнути, втілитися в індивідуальність і психіку самого поета. Мусить стати з ним співзвучний.

Переклад „слово в слово" ніколи не буде адекватний із ориґіналом, навпаки може зобразити його фальшиво, а то й знецінити ориґінал. Послужитися тільки жанром, тематикою й зовнішніми засобами та технікою ориґіналу, а знехтувати індивідуальність автора й мистецькі засоби його вислову, це не переклад, а переспів, інколи тільки „перелицювання" ориґіналу („Енеїда" Котляревського), в такій подачі чужого твору автор його втрачає своє творче обличчя.

До того треба додати ще й інші труднощі — мовну різницю поета-творця й поета-перекладача — лексику, вислови, побудову речень, духа й розвоєві тенденції мови, добір синонімів і безліч інших мовно-стилістичних тонкощів та притаманностей мови ориґіналу. Проф. В. Жила пише: „Багато українських перекладів, це твори самі для себе".

Загальновідомо, як трудно, а то й неможливо перекласти таку нескомпліковану форму творчости, як дотеп, приказку, афоризм, чи такі форми, що їх називаємо „народною мудрістю". В таких випадках слова повністю відповідають ориґіналові, але цілість перекладу невдала, вона не дає навіть приблизної подібности первовзору, його суті. Перекладача можна порівняти з сценічним актором, який не може бездушно виголосити завчені слова дійової особи. Він мусить перестати „бути собою" та перевтілитися, трансформуватися в постать, яку має відтворити своєю грою.

Цим проблемам, як досягти досконалости, або бодай адекватности перекладу творів Ґете присвятив свою студію В. Жила, яка одночасно дає читачеві історичний огляд українських перекладів-творів німецького генія в ході століть. Автор цієї студії взяв на себе майже непосильне завдання представити й оцінити літературно-мистецьку вартість українських перекладів Ґете від їх початків досьогодні.

Проф. В. Жила науково й методологічно знаменито підготований до такого завдання, коли ще додати до того його невсипущу сумлінність, терпеливість, працьовитість та здорову амбіцію. Він довгі роки викладав німецьку та слов'янські мови й порівняльну літературу в університеті, при чому досліджував практичні методи критичного підходу до перекладницьких проблем.

На думку В. Жили, переклад — це мистецтво куди трудніше ніж ориґінальна творчість. Це мистецтво, яким не відзначаються навіть найкращі поети, які беруться за переклад. Не всі поети навіть високої кляси мають дані бути добрими перекладачами, щоб дати твір рівновартний ориґіналові, хоч буває й навпаки — переклад кращий за ориґінал.

У дальшому ході цього огляду читач побачить, що деякі українські переклади Ґете, нпр., Миколи Лукаша, чи Максима Рильського в деяких випадках перевищають Ґетові ориґінали. На тему мистецького перекладу в нас небагато праць — М. Рильський, Ол. Білецький, Л. Рудницький, Я. Ярема.

Студія В. Жили невеличка розміром, всього 96 сторінок друку, хоч охоплює довгий проміжок часу — від початків XIX століття досьогодні. Праця складається з п'яти окремих есеїв, а саме: „Українські переклади лірики Ґете", „Фавст в українському перекладі Миколи Лукаша", „Франко і Ґете", „Переклади Ґете в системі нових концепцій", „Завваги до статті О. Білецького „Фавст, трагедія Ґете".

Хоч це окремі студії, писані в різних роках, проте вони органічно пов'язані спільною тематикою й кропіткими пошуками за ідеалом перекладу. Тому, що свої есеї автор писав у різні періоди часу й кожний із них становить окрему цілість, в деяких із них трапляються повторення, щоб увести читача в хронологію розвою перекладної праці українських перекладачів.

Продовження буде.

КОРОЛЬ ЙОРДАНІЇ ГУССЕЙН, виступаючи в Гаазі на міжнародній конференції в питаннях Близького Сходу, сказав, що припинення переговорів ,,приведе до торжества войовничих фанатиків — як ізраїльтян, так і палестинців,і це втягне світ у вир біди". Гуссейн підкреслив, що його народ підтримує мирні переговори щодо Близького Сходу, але вони не матимуть успіху, якщо не буде вирішено головної проблеми — взаємин між жидами і палестинцями.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ
ВІДДІЛ 361 Т-ва „ДНІСТЕР"

З огляду на смерть секретаря Відділу

бл. п. СТЕПАНА ЧУМИ

проситься тимчасово у всіх справах відносно грамот забезпечення звертатися до предсідника Відділу, на адресу:

Проситься членів подати І. Яремчукові теперішню адресу та число телефону.

Головна Канцелярія УНСоюзу
MR. JOHN JAREMCHUK
115 St. Marks Place, New York, N.Y. 10009
Тел.: (212) 673-9335

Український Освітньо-Культурний Центр у Філядельфії, Па.

запрошує все громадянство на

БЕНКЕТ

для вшанування

УКРАЇНСЬКИХ СЕНЬЙОРІВ

в неділю, 7-го червня 1992 р., о год. 2-ій по пол.

Квитки на бенкет просимо замовляти
у МАРІЇ ДАНИЛІВ, тел. (215) 676-8059
Ціна квитка 10 дол.

Приятелі Руху Північного Ню Джерзі

запрошують громадянство Нюарку й околиці на

ДОПОВІДЬ
МИХАЙЛА ГОРИНЯ

визначного громадського діяча, кол. політичного в'язня, спів-голови Народного Руху України, депутата Верховної Ради.

Тема доповіді:

„ЗАКРІПЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТИ УКРАЇНИ"

Зустріч відбудеться

в гімнастичній залі української школи св. Івана Хрестителя при Сенфорд авеню в Нюарку, Н. Дж.
в п'ятницю, 22-го травня 1992 р. о год. 7:30 веч.

Українське Патріярхальне Товариство
Відділ в Ню Йорку

запрошує українських мирян на

СПІЛЬНЕ
ПАТРІЯРХАЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ

що відбудеться

в неділю, 24-го травня 1992 р. о год. 2-ій по пол.
в залі Українського Народного Дому в Ню Йорку
при 140 Друга авеню

У мистецькій частині виступлять:
ОКСАНА КРОВИЦЬКА — сопрано і
ВОЛОДИМИР ВИННИЦЬКИЙ — фортепіяно

Зголошуватись до **21-го травня 1992 р.** на адресу:

THE PATRIARCHAL SOCIETY
P.O. Box 285 Cooper Station, New York, N.Y. 10276
або телефонувати
ЯРОСЛАВ КЛИМ, 1 (718) 726-0654

Українська держава будується нині, станьмо і ми її будівничими!

На вияв великого довір'я українського уряду, точніше міністерства закордонних справ України з пропозицією, щоб наша спільнота у Канаді допомогла і приспішила відкриття амбасади України в Оттаві та забезпечила її бути спроможною виконувати повністю свою ролю, КУК поставився позитивно. Екзекутива Централі Конґресу Українців Канади уважала це великою честю і прийняла пропозицію з великою радістю, що і нам дають змогу взяти участь у величній будові України та забезпечити один з атрибутів державности — українську амбасаду в Канаді. Тут потрібне відповідне приміщення, повне і престижеве влаштування, забезпечення квартирами і платнею для працівників з нашого терену. На це потрібно за нашими підрахунками 1.25 міл. дол. на один рік.

Щоб ці фонди негайно зібрати, просимо вас негайно започаткувати збіркову акцію. При Централі Конґресу Українців Канади буде відкрите конто української амбасади в Оттаві і всі зібрані гроші негайно переказувати або пересилати на це конто.

Просимо вас всім щедрим жертводавцям з'ясувати, що це акція політична і не можливо нам видавати посвідок, які можна б відтягати від податку. Сподіємось, що це не буде першкодою в успішності зібрання відповідних фондів, бо кожний з відкритим серцем з певністю схоче внести і свою цеголку в розбудову України. Деталів збірки не пропонуємо, бо знаємо з досвіду, що у вас великий досвід і відданість зокрема для важливої справи — відкрити вікно Україні у демократичний світ.

Однак інформуємо вас, що фондом амбасади в Оттаві буде повністю адмініструвати Централя Конґресу Українців Канади при помочі спеціяльного комітету, який творять заступники президента і генеральний секретар Централі КУК.

Рівно ж повідомляємо, що комітет передбачує чотири категорії жертводавців: жертводавець 100 — 499 дол., фундатор 500 — 999 дол., меценат 1.000 — 4,999 дол., добродій 5.000 і вище.

Ласкаво просимо виписати чек чи грошовий переказ на UCC — Ukraine Embassy Fund і висилати до: UCC — Ukraine Embassy Fund, 456 Main St., Winnipeg, Man., R3B 1B6, Canada.

Централя Конґресу Українців Канади виставить нехаритативні посвідки всім жертводавцям та помістить список всіх жертводавців у квартальному ,,Бюлетені КУК.

Екзекутива Централі Конґресу Українців Канади

Хто зі Стрия?

Місто Стрий має здавен-давна найкращі традиції високої української національної свідомости та живого громадського життя. Ось і тепр відновило там Гімназійне Братство — гурт колишніх учнів українських гімназій та семінарів Стрийщини, Українську Гімназію ім. Митрополита Андрея Шептицького.

У днях від 3-го до 7-го липня цього року влаштовують вони світовий з'їзд колишніх стрийських семінаристок і гімназистів та їх рідних. Тим, хто зголоситься, Організаційний комітет висилає запрошення, забезпечує приожиток у готелі та харчування. Просять привозити з собою збережені архівні документи, світлини, підручники, конспекти, гімназійні звіти, для відтворення історії нашого шкільництва у Стрийщині.

При можливості просять теж земляків та колишніх гімназистів і семінаристок Учительського Семінаря ставати спонзорами з'їзду, даючи йому матеріяльну допомогу, як теж спричиноватися до росту відродженої гімназії, яка при сьогоднішніх обставинах такої допомоги дуже потребує.

Я. Турянський
директор гімназії
Я. Дубицький
голова Гімназійного Братства

Адреса: 293500 Львівська область, Стрий, вул. Незалежности 31, Українська Гімназія ім. Митрополита А. Шептицького, тел. 5-82-50.

(Із матеріялів Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради при СКВУ)

Танцювальний...

(Закінчення зі стор. 1)

Лідія Михайленко, а головне — душа, яку вкладають три чарівні жінки в кожну пісню, викликають у слухачів захоплення, високе естетичне піднесення, насолоду і бажання знову і знову почути пісні у виконанні цих мистців. Крім лавреатки першої премії Міжнародного конкурсу української пісні, солістки Київського театру естради Лідії Михайленко, виступають Наталія Ятченко — директор тріо, і **Валентина Михайлова— також лавреатка республіканського конкурсу (виконує в тріо третю партію).**

В репертуарі „Либідь" — українські народні пісні, духовні твори, пісні українських композиторів Ігоря Поклада, Богдана Янівського, Павла Дворського, Тараса Петриненка, Олександра Злотника, Олександра Осадчого та інших. В минулому році тріо виступало на Українському Фестивалі в Дафині та Фолькльорамі у Вінніпезі, Канада. Минулої осени відбули турне в Польщі.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ і генеральний секретар ЦК КПСС неіснуючого вже Совєтського Союзу, Міхаїл Ґорбачов, виступив минулого тижня, в четвер, 14-го травня, на спільній сесії американського Конгресу і закликав законодавців і Уряд президента Джорджа Буша допомогти Москві, бо Росія, мовляв, тепер надійний партнер ЗСА у зовнішній політиці. Правда, М. Ґорбачов не виступав в головній залі, у якій ідуть наради Палати Репрезентантів і відбуваються спільні сесії обидвох палат Конгресу, а в бічній залі Палати Репрезентантів. Поінформовані особи в Білому Домі заявили, що це було зроблено для того, щоб не нарушувати протоколу, бо гість з Росії є колишнім президентом. Деякі політичні аналітики слушно підкреслили, що існують сили в ЗСА, яким особливо залежало на розголошенні побуту М. Ґорбачова, доказом чого були інформації і півсторінкові фотознімки на сторінках так званої великої преси.

ПОКЛИКАЮЧИСЬ НА ПОІНФОРМОВАНИХ осіб, вашінґтонський кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Дебра Орін пише, що недавно переведені опити в стейті Ню Йорк виказали спад популярности демократичного кандидата на Президента ЗСА Билла Клінтона. Якщоб, наприклад, вибори відбулися сьогодні, президент Джордж Буш здобув би найбільше голосів і випередив би, але не великою більшістю голосів, тексаського більйонера Г. Росса Перо, а губернатор Аркенсо Б. Клінтон зайняв би третє місце. Засекречені опити у стейті Ню Йорк не дуже відрізняються від подібних опитів в стейтах Массачусеттс і Коннектикат. Клінтон іде третім не тільки у північно-східних стейтах, але також на півдні, зокрема в Каліфорнії, Тексасі, Ореґоні й Арізоні.

ДО З'ЄДНАНИХ СТЕЙТІВ Америки прибув на дводенну візиту президент Латвії Анатолій Ґорбунов, який виступив на влаштованому в його честь обіді Гуверським інститутом у Стенфорді. Президент Латвії звернувся до урядових кіл ЗСА, щоб вони впливали на Росію у справі виведення війська з Прибалтики. На території Латвії перебуває ще 17,000 колишніх совєтських вояків, якими тепер ,,опікується" Російська федерація, але Латвія їх утримує. Він просив Адміністрацію ЗСА прислати до Латвії своїх спостерігачів, які допильнували б справи виведення війська, а також були б свідками при перевірці двохторонніх латвійсько-російських договорів.

Як з цією...

(Закінчення зі стор. 2)

джерела, американська преса подає тепер, що там живе 1.9 мільйона мусулманів, 1.4 мільйона сербів і 800 тисяч хорватів. На мій розсуд, за останні роки мусулманське населення не могло аж так зрости, бо іслям не є аж так атрактивним, отже треба прийняти, що серби є в країні таки у більшості. Рахую, що сербів і хорватів разом біля 2.5 мільйона, коли тих „мусулманів" найбільше 1.5 мільйона. Столиця країни — Сараєво, місто культурно сербське (хто був там на передостанній зимовій олімпіяді міг би про те дещо сказати). Не забуваймо — повторюю — що Перша світова війна зачалась від стрілів сербського патріота в Сараєві!

Яка ж тоді доля тої Боснії-Герцеговини? Не важко ставити прогнозу. Коли пишу ці рядки президент країни Алія Ізетбеґович, мохаммеданин шле розпачливі заклики до світу стримати сербську аґресію. Слабим республіканським силам не встоятись проти сильних сербських з'єднань, і Сараєво практично уже в їхніх руках. Хорвати підтримують мусулман, бо є в інтересі Хорватії мати буфетну державу для охорони перед її відвічним ворогом — сербами. Втримати цей подружній трикутник:серби -мохоммедани-хорвати не вдасться. Перетворити цю релігійну спільноту мохоммеданських слов'ян у незалежну державу без сербів і хорватів — теж не вийде. Це була б якась теократія. Жити цим трьом спільнотам укупі — пекло, а розлучитись проблема. На мій розсуд цим мохоммеданам стати б автономною одиницею, як альбанське Косово-Метогія або мадярська Воєводина в Сербії, або в такому ж характері увійти у склад Хорватії (хорвати їм тепер допомагають проти сербів), але цій Боснії—Герцеґовині як самостійній державі будучности нема!

Ще про...

(Закінчення зі стор. 2)

ко, довго, та чесно в тім напрямку працювати. Без західніх партнерів, впливу валюти Україна не стане економічно незалежною.

Нині можна на долоні однієї руки порахувати українців-бизнесменів в ЗСА, що вірять у майбутнє України і вкладають свій час, гроші і знання в її економічний розвиток. Ми вдячні нашій клієнтелі, що з вирозумінням і терпеливістю ставилася до наших проблем зі „SCOPAK". Від 1-го березня 1992 року всі нові замовлення були стримані, щоб упорядкувати недотягнення попередніх місяців.

На будуче можемо сказати — закуплено 3 тонни харчу в австрійській фірмі „Julius Meil", однак цукор, мука і каша будуть надані з нашої рідної землі, куплені за валюту.

Марійка Стадницька-Гельбіг

Президент Skope Travel, inc. Власник фірми — SCOPAK Основоположник — директор українсько-австрійсько-американського спільного підприємства AUSCOP RUT, Мейплвуд, Н. Дж.

ПЕРШИЙ РАЗ В ІСТОРІЇ існування Корпусу миру ця організація пошле своїх добровольців до країн Співдружности Незалежних Держав, 60 з них в Україну, згідно з обіцянкою і договором між президентами Джорджем Бушем і Леонідом Кравчуком, під час відвідин останнього в Америці від 5-го до 11-го травня. Крім того Кравчук і Буш підписали багато інших договорів про співпрацю. Покищо в країнах СНД працюватимуть 250 добровольців Корпусу миру.

Повідомляємо рідних, приятелів і знайомих,
що в понеділок, 25-го травня 1992 року
будуть відправлені
В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

ЛІДІЇ АННИ ЛОПАТИНСЬКОЇ

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

в катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії;
в катедрі св. Юра у Львові;
в церкві-дзвіниці в Києві,
а дня 30-го квітня 1992 р. о год. 10-ій ранку
в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.

Про молитви за спокій душі померщої просять
СЕСТРИ і БРАТИ в Україні
РОДИНА і ДРУЗІ в Америці

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 16-го травня 1992 р., після довгої недуги відійшла у вічність на 66-му році життя
наша найдорожча ТЕТА

бл. п.

Стефанія Кухарська

ПАНАХИДА у вівторок, 19-го травня 1992 р. о год. 7 30 вечора в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОН в середу, 20-го травня, о год. 9 30 ранку в церкві св. Юра, а опісля на цвинтар Кальварія в Квінсі, Н. Й.

Залишені в глибокому смутку:
сестрінок — ПЕТРО ПЛІСАК
сестрінка — ХРИСТИНА ПЛІСАК
шваґер — ІВАН ПЛІСАК
сестрінка в Україні — МАРІЙКА БОРДУН
та ближча і дальша родина в Україні

Ділимося сумною вісткою з приятелями та знайомими,
що з волі Всевишнього відійшов у вічність,
заосмотрений Найсвятішими Тайнами,
дня 14-го травня 1992 р. в Ню Гейвені, Конн.
по довгій і важкій недузі
наш дорогий і невіджалуваний
МУЖ, БАТЬКО, ДЗЯДЗЬО і КУЗИН

бл. п.

ІГОР СТЕФАН ПАЦАЛУЙКО

ур. 23-го січня 1923 р. у Стрию, Україна.

ПАРАСТАС — неділя, 17-го травня, о год. 6-ій веч. в похоронному заведенні.

ПОХОРОН — 18-го травня, о год. 9-ій ранку в церкві св. Арх. Михаїла в Ню Гейвені, Конн.

Домовину із тлінними останками поховано на цвинтарі Всіх Святих, Норт Гейвен, Конн.

Залишені у смутку:
дружина — ГАЛЯ з КАЧМАРІВ
з дітьми і улюбленими внуками
родина в Україні, Польщі і в Америці

Замість квітів на могилу дорогого Ігора, проситься складати датки на Духовний Семінар у Львові, на руки о. пароха Романа Ґолемби, при церкві св. Арх. Михаїла. 569 Джордж Ст., Ню Гейвен, Конн. 06511, число телефону 865-0388.

УКРада — УККА — ККДУ і місцеві громадські організації

повідомляють про

ГРОМАДСЬКІ ВІЧА і ДОПОВІДІ

МИХАЙЛА М. ГОРИНЯ

Співголови Народного Руху України, Голови Республіканської Партії України, Народного Депутата України

НА ТЕМУ:

„ЗАКРІПЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТИ УКРАЇНИ"

НЮАРК, Н. Дж. — в п'ятницю, 22-го травня, год. 7:30 веч. (Гімнастична заля)
ЙОНКЕРС, Н. Й. — в суботу, 23-го травня, год. 8-ма веч.
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — в неділю, 24-го травня, год. 4-та по пол. (Культ. Центер)
БАЛТІМОР, Мд. — в понеділок, 25-го травня, год. 5-та по пол.
ВАШІНҐТОН, Д. К. — у вівторок і середу, 26-27-го (СТРІЧІ)
НЮ ЙОРК, Н. Й. — в четвер, 28-го травня, год. 6:30 веч. (Нар. Дім)
ДІТРОЙТ, Миш. — п'ятниця, 29-го травня, год. 6-та веч. (Культурний Центер)
КЛІВЛЕНД, Огайо — в суботу, 30-го травня, год. 7-ма веч. (С. М. Шептицького)
ЧИКАҐО, Ілл. — в неділю, 31-го травня, год. 5-та по пол. (Культурний Центер)

ДОХІД і ДАТКИ ПРИЗНАЧУЄТЬСЯ НА
ПРОСВІТНУ РОБОТУ В КРИМУ.

ЗЛУЧЕНИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ

У ПЕРШУ СУМНУ, БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
мого дорогого МУЖА

бл. п.

Федора Луцишина

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в суботу, 23-го травня 1992 року
у таких церквах:

в українській католицькій катедрі Пресвятої Родини у Лондоні, Англія;
у церкві св. Юрія Переможця в Ошаві, Канада, год. 8-ма ранку;
у церкві Пресвятої Евхаристії в Торонто, Канада, год. 9-та ранку;
у церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., год. 6:45 ранку;
в Україні, в містечку Алчевськ, Луганської обл. буде відправлена ПАНАХИДА від сестер покійного, Ірени і Теклі.

Про молитви за спокій душі покійного просить
дружина — АЛЬБІНА ЛУЦИШИН

Ділимося болючою вісткою, що у суботу, 16-го травня, 1992 р., після удару серця, у шпиталі Пассейк Дженерал у Пассейку, Н. Дж., упокоївся
наш дорогий ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

Д-р МИРОСЛАВ БИХ

народжений 1921 року

ПАРАСТАС — понеділок, 18-го травня, 1992 р. о год. 7:30 веч., у похоронному заведенні Lakeview Memorial Home, 371 Lakeview Ave., Clifton, N.J.

Відвідини у понеділок від 2-ої до 4-ої по пол. і від 7-ої до 9-ої веч.

ПОХОРОН — у вівторок, 19-го травня, о год. 9-ій ранку з української католицької церкви св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., на місці вічного спочинку на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:
дружина — НІНА
син — БОРИС
донька — ЛАРИСА НАГНИБІДА з мужем СИМОНОМ
онуки — КАТРУСЯ та ІВАСЬ

Родина Покійного прохає замість квітів на могилу складати гроші на устаткування урологічного відділу в одному зі шпиталів Івано-Франківська. Чеки слід виписувати на:
DR. M. BYCH MEMORIAL FUND і висилати на адресу:
Self-Reliance Federal Credit Union, 851 Oldwood Rd., Clifton, N.J. 07012

У ВІДНІ ЗАВЕРШИЛИСЯ переговори, що стосувалися проблем водних ресурсів Близького Сходу. Зокрема було обговорено можливості створення комп'ютерного банку інформації про водні ресурси, а також питання їх розподілу і поліпшення керівництва водосховищами. Наступна рунда перегозорів з цих проблем відбудеться у Вашінгтоні.

У ЗВ'ЯЗКУ З ПОДІЯМИ в Лос Анджелесі — безпосереднього нападу негрів на білих мешканців, підпалів, грабунків, нищення майна після оправдання лавою присяжних чотирьох поліціянтів, які брали участь у побитті чорного водія автомобіля, американське цивільне населення почало масово озброюватися. В Каліфорнії різко зріс попит на зброю, пише кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Тімоті Іген, бо мешканці міста побачили, що вони не можуть розраховувати на допомогу місцевої поліції. Один з мешканців Лос Анджелесу, Дейвид Пенсо, заявив кореспондентові Ігенові, що поліційні автомобілі переїжджали мимо і навіть не зупинялись під час грабунків, підпалів, побиття білих громадян тощо. У перших двох тижнях травня каліфорнійці закупили 20,578 одиниць вогнетривалої зброї — на 50 відсотків більше, як в такому ж періоді минулого року.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

УСК Ню Йорк — Гометмен СК — 3:1

У звітовій зустрічі за чемпіонат III дивізії Космополітальної Ліґи, що відбулася в неділю, 3-го травня ц.р., в складі УСК виступили два нові футболісти з України, а саме: Юрій Ґреб (він виступав у складі нашої дружини в минулому році, перед виїздом до Львова, і тепер повернувся) та Володимир Терновський. Разом з Романом Плісаком, який приїхав з України в минулому році, ця трійка футболістів не тільки збільшила кількість українців у дружині, але й значно зміцнила її боєздатність. Це і виявилося в цих змаганнях: із трьох здобутих ґолів два припало саме на конто їх. Ведення 1:0 для УСК здобув Турко в 15-ій хвилині, але суперники швидко вирівняли 1:1 і цим вислідом закінчилася перша половина. Після відпочинку, незважаючи на досить шорстку гру вірменських футболістів, Юрій Ґреб підніс вислід до 2:1, а після цього Роман Плісак остаточно встановив вислід змагань 3:1. Добре заграв на середній помочі Тернавський.Завдяки цій перемозі наша дружина практично забезпечила собі чемпіонат в групі „Синіх" III дивізії і разом аванс до вищої, II дивізії Космополітальної Ліґи.

Склад дружини: Обрі, Кент, Османович, Волводіно, В. Коваленко, С. Коваленко, Воніро, Сабальякас, Гарві, Карльос, Ґреб, Плісак, Терновський, Семиляк, Турко. Провідник і тренер Стефан Коваленко.

С.К.

УСВТ „Ч. Січ" — Краков'я СК — 1:5

У неділю, 3-го травня ц.р., перша дружина „Ч. Січі" відбула поїздку до Пассейку, де в зустрічі за чемпіонат півпрофесійної дивізії Ґарден Стейт Ліґи, Ню Джерзі, з місцевим польським клюбом „Краков'я" зазнала високої поразки вислідом 1:5. Цей вислід не відповідає рівневі гри, що проходила майже рівнорядно. Основною причиною тієї поразки, відзначив тренер Паливода, була зміна площі, про яку суперники повідомили напередодні зустрічі і на яку не вспіли прибути на час окремі наші футболісти і найголовніше — воротар. До часу його прибуття господарі вже вели 1:0 і швидко після входу до гри, при нервовому настрої піднесли вислід до 2:0. Ще перед перервою „січовики" знизили рахунок 1:2, що його здобув Павло Ільчю. Після перерви гра проходила рівнорядно, але господарі надійно використали „діри" в обороні гостей, в якій бракувало Осовського і Денвера.

Слабше як звичайно заграв і воротар нашої дружини, пропустивши можливі до оборони м'ячі.

Склад „Ч. Січі": Хамуляк, Яворський, Науменко, І. Паливода, П. Паливода, Кохановський, Ільчю, Ласота, Мирфі, Ґавдяк, Торій. Провідник і тренер Михайло Паливода.

З листа голови НОК України Валерія Борзова до голови УСЦАК

Пане Стебельський!

Дякуємо за телефакс і щиро вітаємо з успішним завершенням Загальних зборів УСЦАК. Сердечно поздоровляємо заново обраних та переобраних членів проводу і бажаємо успіхів у Вашій діяльності.

Щодо виступу спортсменів України в Барсельоні повідомляємо, що ми домоглись рішення МОК, згідно з яким не буде команди СНД, а створюється тимчасове об'єднання спортсменів (об'єднана команда). В олімпійському селищі і на спортивних спорудах Барсельони буде піднято державний прапор України, він також підніматиметься на честь переможців з України, лунатиме національний гимн „Ще не вмерла Україна". На одягу спортсменів будуть відзнаки української національної символіки. Вже в цьому році багато наших команд будуть виступати самостійно на міжнародних змаганнях.

Засмучені Вашим повідомленням, що в час, коли ми тільки розпочали розбудову олімпійського руху ...„запал в українській громаді (Борзов має на думці в ЗСА і Канаді. — О.Т.) по збору коштів пригас, настало немале розчарування". В цей трудний, але доленосний для України час розраховуємо на власні сили і щирих та небайдужих прихильників розбудови олімпійського руху в Україні. Щодо сплати вступних внесків міжнародним спортивним федераціям, то, на наш погляд, це слід здійснювати через валютне конто НОК України. Сподіваємося на нашу подальшу плідну співпрацю. З глибокою повагою — **В.П. Борзов** (Президент НОК України).

28-го квітня 1992 року.

Лист від першого віцепрезидента НОК України Володимира Кулика

Пане Стебельський!

Національний Олімпійський Комітет України звертається до Вас із проханням оплатити за Федерацію Воднолижного Спорту України вступний внесок у розмірі 730 (сімсот тридцять) швайцарських франків до Міжнародної федерації водних лиж. Оплату просимо здійснити не пізніше 29-30-го квітня ц.р. оскільки це регламентується статутом Міжнародної федерації — Група II.

Терміновість оплати продиктована вимогами Міжнародної федерації. Будь ласка, підтвердіть факт оплати. Бажаємо Вам всіляких успіхів у Вашій діяльності.

Володимир Кулик,
(Перший Віцепрезидент НОК України)

23-го квітня 1992 року.

Ряд листів прийшов від окремих Федерацій спорту України.

Подаємо чергову листу жертводавців на „Фонд Відродження спорту в Україні".

„Фонд Відродження Спорту в Україні" (Збірка від 31-го березня по 30 квітня ц.р.): **1,000 дол.:** Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" у Кліфтон, Н.Дж.; по **100 дол.:** Ольга і Євген Филиповичі, М. Олійник, Осип Сиґіда, Володимир В. Стрихар, Ярослав Букачевський, Іван Бац, Ярослав Березовський, д-р Теодор Трусевич; **по 50 дол.:** інж. Євген Змий, інж. Роман Рогожа, Степан і Катерина Качмарські, Стефан Хромовський, Анатоль Дорошенко, А. Ліневич, Юрій Никифорюк, Євстахій Загачевський; **50 кан. дол.:** Євген Білас; **30 дол.:** Мирон Буча; **по 25 дол.:** Нестор Краєвський, д-р С. і Л. Самбірські, д-р Євген Стецьків, Юрій Татарко, Осип Васьків, Антін Бачмага, Люба Шеремета, Михайло Ортинський, Роман Іваницький, д-р Андрій Турчин, Станислав А. Берегулька, Микола Гладкий; **по 20 дол.:** Богдан Принада, Осип Бандерський, Ольга Коваль; **10 дол.:** Дмитро Дуркалець.

Всім жертводавцям — справжнім патріотам, Управа УСЦАК висловлює найщирішу подяку й закликає широке коло тих, що ще не встигли себе визначити, до щедрої пожертви на користь відродження й національного росту спорту в Україні!

Пожертви просимо слати на адресу: USCAK 698 Sanford Ave., Newark, N.J. 07106, а чеки виставляти на: USCAK-Fund for Rebirth of Sports in Ukraine.

ТРИДЦЯТЬ ОЗБРОЄНИХ бандитів у масках напали на савдійське представництво в афганській столиці і забрали два нових авта типу „Мерседес". Савдійська Арабія, яка так і не визнала афганського комуністичного режиму, не має офіційної амбасади в Кабулі і представлена там декількома дипломатами, що працюють під еґідою амбасади Франції. Відомо, що протягом усієї визвольної війни савдійці виділяли для муджагедінів таку ж суму, як і ЗСА — до 500 міл. дол. річно. Савдійська Арабія була у числі перших країн, які визнали новий коаліційний повстанський уряд Афганістану, що прийшов до влади два тижні тому.

У КИЄВІ ВІД 11-ГО ДО 14-го червня відбудеться І-ий Конґрес молодих політиків України. Ініціяторами його проведення стали парляментарні і урядові установи, ряд громадських організацій. Плянується обговорення перспектив політичного розвитку України, правових і економічних питань. На конґресі виступлять керівники уряду України, представники різних політичних партій республіки, політологи та експерти з інших країн.

УРЯД ЗСА ВИДІЛИВ для України 110 міл. дол. кредитів на закуп сільськогосподарської продукції. Про це повідомив офіційно засоби масової інформації секретар Департаменту сільського господарства Америки Едвард Медіґан. Половину кредиту Україна зможе використати негайно. Сільськогосподарські кредити для України є частиною більшої допомоги країнам СНД на суму 1,1 біл. дол. про що президент ЗСА Джордж Буш згадував ще в квітні.

ХОЧ У ЧЕТВЕР, 14-го травня, від 2 год. по полудні повинен був вступити в силу договір про припинення вогню між сербськими бойовиками і боснійською міліцією, заступник командуючого контингентом миротворних сил ООН в Боснії і Герцеговині французький генерал Філіп Морильйон повідомив, що нема найменших ознак, котрі свідчили б про намір сторін виконати умови досягнутої угоди.